

MARKA KORUMASI VE GÜMRÜK PROSEDÜRLERİ

*Fikri Mülkiyet Hakları Korumasında Türk Gümrük İdarelerinin
Modernleştirilmesi Projesi*

İLHAMİ GÜNEŞ
İzmir Fikri ve Sınai Haklar Hukuk Mahkemesi Hakimi
ilhamigunes@yahoo.com

Marka hakkının korunması

- Türkiye’de geçerli tescil
- Taklit veya tecavüzlü kullanım
- Ürün taklidi; iktibas
- İltibas ile tecavüz
- Ortalama tüketici gözüyle
- Özel mallar; ilaç, dayanıklı mallarda iltibas
- Gümrük ve serbest bölgelerdeki mallarda marka kullanımları

TÜRK HUKUKU; GÜNCEL YASAL DURUM

- Marka sahiplerinin tekелci hakları, SMK 7(3)c md; «*İşareti taşıyan malın ithal ya da ihraç edilmesi*» maddesinde düzenlenmiş olup, aralarında “başkalarının markayı taşıyan malları gümrük bölgesine sokması, gümrükçe onaylanmış bir işleme tabi tutması” na engel olma hakkı da bulunmaktadır. SMK’nın, markaya tecavüzü düzenleyen 29(1)a. göre 7. maddeye aykırılık tecavüz olarak kabul edilmektedir.
- Korsan veya taklit eşya tabirlerinin tanımları, imha süreci ve imha şartları da gerek AB Tüzüğü ve gerekse TRIPS Anlaşması hükümleri ile uyumlu bulunmaktadır.

Marka hakkı ve gümrük

- SMK 7, 29, 159(2)b maddeler:
- İhtiyati tedbirler; Diğer sınai haklar ve Marka açısından, gümrüklerde yapılacak işlemlerin yasal dayanağı SMK 159(2)b) *«Sınai mülkiyet hakkına tecavüz edilerek üretilen veya ithal edilen tecavüze konu ürünlere, bunların üretiminde münhasıran kullanılan vasıtalar ya da patenti verilmiş usulün icrasında kullanılan vasıtalar, tecavüze konu ürünler dışındaki diğer ürünlerin üretimini engellemeyecek şekilde, Türkiye sınırları içinde veya gümrük ve serbest liman veya bölge gibi alanlar dahil, bulundukları her yerde el konulması ve bunların saklanması»* ,
- Gümrük K. ve Gümrük Yönetmeliği; Gümrük idareleri, bu hüküm çerçevesinde, *“ihtiyati tedbir niteliğinde”* el koyma yapabilmektedir
- İhtiyati tedbir? (geçici durdurma olarak algılanmalı)
- 3-10 gün askıdalık
- Mahkemeye dava açılması veya tedbir kararı

Sistem

- Gümrük ve Ticaret Bakanlığı: web sitesi
- Merkezi online başvuru ve kayıt sistemi
- Tek başvuru ile hak sahipleri veri tabanına kayıt
- İhbar halinde şikayet ve yasal yollara başvuru
- Geçici durdurma 3-10 günlük
- Uygulamada, malların taklit olduğu ne kadar belirgin olursa olsun, merkezi veri tabanında kaydı bulunmayan bir hak sahibi gümrük yetkililerince bilgilendirilmez.

Gümrükte kolaylaştırılmış imha

- Gümrük K. 57. md
- Yönetmelik 105. md
- FMH ihlali; durdurma
- İmha konusunda mahkeme kararı beklenmeden eşya sahibi veya temsilcinin muvafakatnamesi ile
- Gümrük gözetimi, hak sahibinin sorumluluğu altında imha

Marka suçu soruşturmasında **Hızlı** **İmha** Prosedürü

- SMK 163 MD: Suç konusu eşya bakımından
- Suç; marka tecavüzü 30. md.
- Malın miktar ve ebatları saklama külfeti, malın niteliği
- Numune alınması ve bilirkişi incelemesi
- CS'nin talimatı ile yerel maliye birimine teslim
- Hakim veya mahkeme kararı ile imha
- CS'nin başkanlığında üç kişilik heyetçe imha ve tutanak

Hak sahibine düşen:

- Fikri mülkiyet hakkı sahipleri ayrıca, yasal ve taklit mallar arasındaki teknik farkları, yasadışı malların bilinen coğrafi kaynak ve rotalarını, kaçakçıların rotaları ve üretim ülkelerini, taklit malların resimlerini de sunmalıdır. Bu bilgiler sayesinde gümrük muayene memurları ve diğer uzmanlar taklit veya korsan olduğundan kuşku duyulan malları daha iyi karşılaştırabilir ve teşhis edebilirler.

Somut örnekler

- Marka veya FMH ihlali olan malların ithali
- Muayene ve ihbar
 - “Hermes, Lois Vouitton, Christian Dior” gibi tanınmış markalı mallar, Çin firması Gungzhua Dunhua Trading Ltd. den ithal edilir, taklit şüphesi üzerine, marka sahiplerine haber verilmesi ile mallar gümrük idaresince antrepoya alınır
 - Marka sahibine ihbar
 - Hak sahiplerinin yaptırdığı bilirkişi incelemesi ile taklit sabit olur.
 - Geçici durdurma üzerine, Markaya tecavüzün menî ve tazminat davası açmışlardır.
 - Mahkeme, malların gümrükçe onaylanmış bir işleme tabi tutulduğunu tespit ederek markaya tecavüze ve kadri maruf tazminata hükmederek kabul etmiş ve karar onanmış (İzmir FSHHM, 26.10.2010, 2008/101-2010/122 - 11. HD, 10.01.2013, 2011/664-2013/351)

Somut örnekler

- Gümrük kaçağı mallar; ünlü gözlük markası

online.tpe.gov.tr/trademark/servlet/TMSearchServlet

TÜRK PATENT [] ENSTİTÜSÜ marka araştırma

[Dosya Durumu](#) [Sonuçlara Dön](#) [Yazdır](#) [Yeni Arama](#)

GENEL BİLGİLER

Başvuru No	96/005499	Başvuru Tarihi ve Saati	18.04.1996 09:45		
Tescil No	170606	Tescil Tarihi	16.04.1997	Koruma Tarihi	18.04.2006
Marka	ray-ban				
Nice Sınıfları	09 /				
Başvuru Sahibi	(280161) LUXOTTICA GROUP S.P.A. Piazzale Cadorna 3, Milano 20123 999 IT				
Vekil Bilgileri	YASEMİN KENAROĞLU				
Durum					

MAL ve HİZMET LİSTESİ

Sınıf	Mal ve Hizmetler
	Göze ilgili ürünler ve aksesuarlar yani güneş gözlükleri, atış talim gözlükleri, gözlükler, numaralı gözlükler, yüzme/kayak gözlükleri. Güneş gözlükleri, atış talim gözlükleri, gözlükler, numaralı gözlükler ve yüzme/kayak gözlükleri için lensler ve çerçeveler; ve güneş sonrası gözlükleri, atış talim gözlükleri, gözlükler, numaralı gözlükler, yüzme/kayak gözlükleri için kutular ve diğer koruma kılıfları.

Ray-ban

- 03.06.2014 tarihli Kaçak Eşya Teslim Tutanağı:
A. Ş'e ait 113.812 adet muhtelif gözlüğün ve tespit konusu olmayan diğer ürünlerin, Ege Serbest Gümrük Müdürlüğü tarafından zapt altına alındığı ve **kaçak eşya** giriş defterinin 879 sırasına kaydedildiği

Kaçak ve taklit mallar depoda

Ray-Ban/Ray-Ban

Ray-ban/Riy-Don

Ray-Ban/Ron-Bei

Ray-Ban

- Gümrük kaçakçılığı ve aynı zamanda marka ihlali
- Kaçak eşyanın genel olarak akıbeti; el koyma ve satılabilecek olanların TASİŞ tarafından tasfiye edilmesi,
- Mahkemeye başvuru; ihtiyati tedbir satış ve tasfiye sürecinin durdurulmasına dair
- Malların iktibas veya iltibas suretiyle tecavüz teşkil etmesi

ROLEX, CARTIER, BULGARI

- çuval içinde 47 adet Rolex marka logolu, 3 adet Chanel marka logolu, 17 adet Cartier marka logolu, 5 Adet Bvlgari marka logolu toplam 72 adet saat

Rolex taklidi

taklit

Bulgari, Chanel taklit

Teknik rapor: taklit

- Marka sahipleri orijinal örnek sunmamış, bir saat bayiinde özgün ürünler incelenmiş
- CHANEL, BULGARI, CARTIER ve ROLEX markalarına ait orijinal ürünler şikayete konu ürünlerin ilgili markaya ait kelime ve şekil işaretlerinin kullanımı; malzeme, işçilik değerleri çerçevesinde incelenmiş,
- Şikayete konu ürünlerde kullanılan malzemelerin orijinal ürün standartlarında olmadığı, diğer yandan yukarıda ayrıntılı olarak açıklanan şikayete konu ürünlerde tespit edilen orijinal ürünlerle aralarındaki farklılıkları / hataların orijinal ürünlerin kalite-standartlarıyla bağdaşmadığı tespit edilmiş,
- Ceza davaları, kaçakçılık suçundan ve FSHCM 'de marka ihlalinden açılmış

Transit mallarda

- Hong-Kong'da üretilip Dubai'deki alıcıya gönderilen cep telefonu parçalarının transit ithal işlemi için başvuruluyor ve taklit keyfiyeti belirleniyor gümrük alanında alıkonuyor mallar
- Markaya tecavüz; SMK 29, TRIPS 41, 46 ve 50
- (10.02.2007, 2006/12919-2007/15577)

Transit mallar

- Çin'de üretilmiş «ADİDAS» etiketli mallar, gümrük alanında tırlarda bulunuyor, alıcı firma Ukrayna'da, aracı taşıyan acente gümrük beyanı yapıyor, transit mal için ve ihlali kolaylaştırdığı için sorumlu oluyor.(SMK. 7, 29 md; 17.09.2009, 2007/14400-2009/9503)
- Keza transit kaçak sigaralar için; 02.12.2010, 2009/1318-2010/12346)

Transit mallar

- «LANCOME» Taşıyıcı şirketin tırlarında İpsala gümrüğünde, beyansız çıkarılmak istenirken fark ediliyor, marka sahibi inceleyerek takliti belirliyor ve şikayette bulunuyor.
- Malların alıcısı veya üreten, satan göndericisi değiliz savunması yapıyor...
- Men, tazminat (18.11.2010, 2009/7154-2010/329)

Transit mallar

- Çin'den gelen gemiyle taşınan konteynerlerde kaçak, Marlboro sigaraları var, Haydarpaşa limanında acenteye ait gümrük alanında fark edilir ve tutulur,
- Acente sadece aracıyız savunması yapar..
- Tecavüz men, imha (27.05.2011, 2011/2482-2011/6468)

Sair FMH

- Gümrük Yönetmeliği, 07 Ekim 2009'da yürürlüğe girmiştir . Yönetmeliğin yasal dayanağı ise, 4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun 57'nci maddesidir. Gümrük Kanunu; fikri ve sınai mülkiyet haklarının sınırlarda, gümrük kapılarında korunmalarına ilişkin düzenlemeleri içermektedir. Fikri ve sınai hakların korunmasına ilişkin ulusal mevzuatın koruma altına aldığı hakları ihlal eder mahiyette bulunan ve ithalat veya ihracata konu olan eşyalara gümrük kapılarında tedbir mahiyetinde el konulmasına ilişkin hükümler bu maddede yer almıştır.

istisna

- Bununla birlikte, yolcuların beraberindeki, bireysel kullanıma mahsus, ticari olmayan eşya bu şekilde nitelenemez. Türk gümrüklerinde, muafiyet sınırları içinde kalan eşyaya el koyma hükümleri uygulanamaz (4458 Sayılı Gümrük Kanunu'nun 57/5, TRIPS 60. maddesi). TRIPS 60. Maddeye uygun olarak ticari niteliği olmayan, az miktardaki yolcu beraberi mallara el koyma yapılmaz. Diğer deyimle kişisel kullanım amacını taşıyan, birkaç adet taklit mal yönünden marka tecavüzü işlemi ve buna bağlı olarak el koyma, geçici durdurma işlemleri uygulanmaz.
- ABAD'ın aksine yorum kararı var; ROLEX kararı (C-98/13)

son

Dikkatinize teşekkür ederim

İlhami Güneş

İzmir FSHHM

ilhamigunes@yahoo.com